

POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z wniosku J. C. i E. C.
przy uczestnictwie T. S.A. w K.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 stycznia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 7 stycznia 2019 r., sygn. akt II Ca (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od każdego z wnioskodawców na rzecz uczestnika kwoty po 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 17 kwietnia 2018 r., Sąd Rejonowy w W. ustanowił na rzecz T. S.A z siedzibą w K. służebność przesyłu, obciążającą nieruchomość położoną w W. przy ulicy O. , obejmującą działkę ewidencyjną nr (...), dla której Sąd Rejonowy w W. prowadzi księgę wieczystą nr (...), polegającą na prawie do posadowienia na gruncie tej nieruchomości elektroenergetycznego słupa trakcyjnego narożnego na żerdzi wirowanej (obecnie oznaczonego numerem [...]), zaś ponad gruntem tej nieruchomości elementów napowietrznych linii elektroenergetycznej SN o nr [...] 20 kV oraz na prawie do utrzymywania tych elementów linii elektroenergetycznej, prawie do ich eksploatacji, prawidłowego utrzymywania linii, napraw, konserwacji, remontu, dozoru, usuwania awarii,

wymiany elementów oraz całodobowego dostępu w niezbędnym zakresie, w ramach szerokości pasa gruntu o wymiarach 15,06 metra po 7,53 metra w obie strony od osi linii, obszaru o powierzchni 0,0388 ha - w sposób wskazany w opinii biegłego sądowego J. B. , stanowiącej integralną część postanowienia.

Postanowieniem z 7 stycznia 2019 r. Sąd Okręgowy w W. zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w ten sposób, że wniosek oddalił.

W skardze kasacyjnej wnioskodawcy jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazali na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Zdaniem skarżących, w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do odpowiedzi na pytanie: „czy przekazanie przez przedsiębiorstwo przesyłowe (przedsiębiorstwo elektroenergetyczne) na rzecz właściciela nieruchomości prywatnej władztwa nad urządzeniami przesyłowymi, przebiegającymi przez tę nieruchomość, w celu dokonania przebudowy na ww. odcinku, leżącej w interesie właściciela nieruchomości, przerywa posiadanie służebności przesyłu w granicach wyznaczonych przez oddane na rzecz właściciela nieruchomości urządzenia, a tym samym czy przerywa bieg terminu zasiedzenia służebności przesyłu względem tych urządzeń na tej nieruchomości?”.

W ocenie wnioskodawców skarga jest także oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy

dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, z 26 września 2005 r., II PK 98/05, z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania prowadzi do oceny, że skarżąca nie wykazała powyższych okoliczności.

W postanowieniu Sądu Najwyższego z 7 lutego 2014 r., III CZ 3/14 zostało wyjaśnione, że możliwości uzupełnienia materiału dowodowego w postępowaniu działowym toczącym się przed sądem drugiej instancji oceniane muszą być przez pryzmat przesłanek ustalonych w art. 381 k.p.c. Także w postanowieniu Sądu Najwyższego z 9 sierpnia 2016 r., II CZ 86/16 zostało stwierdzone, że ograniczenia wynikające z art. 381 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. mają zastosowanie w postępowaniu nieprocesowym.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07).

Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższa przesłanka nie została wykazana. W skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w sądzie drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy.

Biorąc to pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 3 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.